

MetLife[®]

Dalinio ir nuolatinio darbingumo
praradimo dėl nelaimingų atsitikimų
procentinio įvertinimo standartų lentelė

Dalinio ir nuolatinio darbingumo praradimo dėl nelaimingų atsitikimų procentinio įvertinimo standartų lentelė

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
A. GALVOS SUŽALOJIMAI	
1. Galvos odos plėštiniai sužalojimai (be kaulų sužalojimo):	
a) galvos odos įplyšimas - žymus – ilgesnis kaip 5 cm galvos odos įplyšimas, platus, sutraukti, bjaurojantys randai, – priklausomai nuo dydžio, rando jautrumo ir panašiai.	1-5
b) galvos odos išrovimas – priklausomai nuo prarasto odos ploto ir vietos:	
I. Vyrams	1-10
II. Moterims	1-15
2. Kaukolės kaulų netekimas (potrauminis kaulinio audinio netekimas visame jo storįje):	
a) mažesniame kaip 3 kvadratiniai cm paviršiaus plote	1-10
b) nuo 3 iki 6 kvadratinų cm paviršiaus plote	11-20
c) 6 ir daugiau kvadratinų cm paviršiaus plote	21-40
PASTABA: Jei galvos odos plėštiniai sužalojimai (1 punktą) patiriami kartu su kaukolės kaulų sužalojimais ir netekimu (2 punktą), negalios dėl kaukolės kaulų sužalojimo ir netekimo laipsnis turėtų būti nustatomas atskirai, remiantis 2 punktu, ir – dėl galvos odos plėštinių sužalojimų – atskirai 1 punktu.	
3. Paralyžiai ir parėzės (laipsniai nurodyti pagal Lovetto skalę):	
a) vienpusis paralyžius ar abipusis paralyžius (apatinių galūnių paralyžius), visiškas (0 - 1°)	100
b) vienpusė parėzė ar dvipusė parėzė (apatinių galūnių parėzė), žymiai susilpninanti galūnių judesius (2°)	60-80
c) vidutinio laipsnio vienpusė parėzė ar dvipusė parėzė (3°)	35-60
d) nežymi vienpusė parėzė ar dvipusė parėzė (4°)	5-35
e) viršutinės galūnės parėzė be paraparezės (dešinė / kairė)	
I. 0°	40 / 30
II. 1-2°	30-35 / 20-25
III. 3-4°	5-25 / 5-15
f) paraparezė be viršutinės galūnės parėzės:	20-30
I. 0°	40
II. 1-2°	30
III. 3-4°	5-20
4. Ekstrapiramidiniai sindromai:	
a) nuolatinis ekstrapiramidinis sindromas, žymiai susilpninantis organizmo funkcionavimą, kai būtina trečiųjų asmenų priežiūra	100
b) nuolatinis ekstrapiramidinis sindromas, žymiai susilpninantis organizmo funkcionavimą, su kalbos, regos sutrikimais ir panašiai	40-80
c) ryškus ekstrapiramidinis sindromas	10-20
5. Smegenėlių kilmės pusiausvyros sutrikimai:	
a) pusiausvyros sutrikimai, dėl kurių neįmanoma vaikščioti	100
b) pusiausvyros sutrikimai, kurie žymiai pasunkina vaikščiojimą	40-70

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
c) pusiausvyros sutrikimai, kurie vidutiniškai pasunkina vaikščiojimą	21-30
d) saikingai sutrikdantys vaikščiojimą, taip pat ėjimo tikslumo sutrikimas ir judesių konvergencija	5-20
6. Epilepsija:	
a) epilepsija su psichikos sutrikimais, charakteropatija, demencija, taip pat epilepsijos ekvivalentai, dėl kurių neįmanoma dirbti jokio darbo	100
b) epilepsija, priepuoliams išstinkant retai, tačiau su demencijos pokyčiais, žymiai pasunkėjant darbui	50-70
c) epilepsija be psichikos sutrikimų, priepuoliams išstinkant dažnai nepaisant gydymo	30-40
d) epilepsija be psichikos sutrikimų, priepuoliams išstinkant retai (gydymo metu – 2 kartus per mėnesį ar rečiau) ir esant teigiamam gydymo poveikiui	20-29
PASTABA: Epilepsijos diagnozė visų pirma grindžiama gydytojų pastebėjais priepuoliais ir tipiškais EEG pokyčiais, taip pat poliklinikos bei susijusia ligoninės dokumentacija. Įtarimo sergant epilepsija nepakanka patvirtinti šią negalią.	
7. Genetiškai nulemtos neurologinės ir psichikos ligos (encefalopatijos):	
a) sunkios psichikos ligos, dėl kurių visiškai neįmanoma dirbti jokio darbo (demenciniai pokyčiai, nuolatinės psichozės)	100
b) encefalopatijos su charakterio, emociniais pokyčiais ar psichomotoriniu vangumu, priklausomai nuo laipsnio	30-60
c) encefalopatijos be charakterio pokyčių, su subjektyvaus negalavimo sindromu, klinikinio tyrimo metu randant nedidelius pokyčius	10-20
PASTABA: Nepaisant psichoorganinio sindromo subjektyvių neurologinės būsenos nukrypimų, encefalopatija patvirtinama pokyčiais, gautais EEG (elektroencefalogramos), KT (kompiuterinės tomografijos) ir / arba BMR (branduolinio magnetinio rezonanso) tyrimais. Psichoorganinius pokyčius privalu patvirtinti psichologiniais testais.	
8. Cerebrastėninis sindromas po sunkaus galvos sužalojimo su nuolatiniais subjektyviais nusiskundimais – galvos skausmu, svaigimu, atminties ir dėmesio sutrikimais, miego sutrikimais, padidėjusiu dirglumu, - trunkančiais daugiau kaip 6 mėnesius nuo sužalojimo ir patvirtintais medicininėje dokumentacijoje.	1-8
9. Kalbos sutrikimai:	
a) visiškai negalėjimas kalbėti (afazija) (sensorinė ir sensorinė motorinė afazija) kartu su nesugebėjimu rašyti (agrafija) ir rašytų ar spausdintų žodžių supratimo netekimu (aleksija)	100
b) visiškai motorinis negalėjimas kalbėti (afazija)	100
c) negalėjimas kalbėti (afazija), dėl kurio iškyla žymių komunikavimo sunkumų	40-60
d) vidutinio laipsnio negalėjimas kalbėti (afazija), dėl kurio iškyla nežymių komunikavimo sunkumų	21-39
e) nedidelio laipsnio negalėjimas kalbėti (afazija), neapibrėžti sutrikimai	10-20

10. Pagumburio (hipotaliaminiai) sindromai su patvirtinta potraumine etiologija (cukrinis diabetas, necukrinis diabetas, hipertireozė ir kitos centrinės nervų sistemos kilmės endokrininiai sutrikimai):	
a) esant žymiai sutrikusioms organizmo funkcijoms	35-60
b) esant nežymiai sutrikusioms organizmo funkcijoms	20-34
11. Daliniai ar visiškai akies obuolio motorinių nervų sužalojimai:	
a) akies judinamojo nervo:	
I. vidinių akies raumenų srityje – priklausomai nuo sužalojimo laipsnio	5-15
II. išorinių akies raumenų srityje – priklausomai nuo sužalojimo laipsnio	10-25
b) skridininio nervo	3
c) atitraukiamojo nervo – priklausomai nuo sužalojimo laipsnio	1-15
12. Dalinis ar visiškas trišakio nervo sužalojimas – priklausomai nuo sužalojimo laipsnio	5-15
13. Dalinis ar visiškas veidinio nervo sužalojimas – priklausomai nuo sužalojimo laipsnio	5-20
PASTABA: Veidinio nervo sužalojimas kartu su smilkinkaulio uolinės dalies sužalojimu turėtų būti įvertinamas pagal 45 punktą.	
14. Dalinis ar visiškas liežuvinio ryklės nervo ir klajoklio nervo sužalojimas – priklausomai nuo kalbos sutrikimo, rijimo sutrikimo (disfagijos), kraujotakos sutrikimų ir virškinimo trakto sutrikimų laipsnio.	5-40
15. Dalinis ar visiškas priedinio nervo sužalojimas – priklausomai nuo sužalojimo laipsnio	3-10
16. Dalinis ar visiškas poliežuvinio nervo sužalojimas – priklausomai nuo sužalojimo laipsnio	5-20

B. VEIDO SUŽALOJIMAI

17. Veido plėštiniai sužalojimai (randai ir netekimai):	
a) žymūs fiziniai defektai be funkcinių sutrikimų – priklausomai nuo rando ar plėštinių sužalojimų dydžio; dideli matomi randai (daugiau kaip 3 cm ilgio ir daugiau kaip 1,5 cm ² pločio) – priklausomai nuo randų dydžio, jautrumo ir panašiai:	
I. vyrams	1-8
II. moterims	1-15
b) fiziniai defektai su nesunkiais funkciniais sutrikimais – priklausomai nuo rando ar plėštinių sužalojimų dydžio ir funkcinių sutrikimų laipsnio.	5-20
c) fiziniai defektai su sunkiais funkciniais sutrikimais – priklausomai nuo rando ar plėštinių sužalojimų dydžio ir funkcinių sutrikimų laipsnio	21-40
18. Nosies sužalojimai:	
a) sužalojimai neišgydomi, matomi, su nosies deformacija, be kvėpavimo sutrikimų ir uoslės sutrikimų (dizosmijos) – priklausomai nuo sužalojimo dydžio	1-4
b) sužalojimai neišgydomi, pažeista kaulinė-kremzlinė nosies struktūra, esant kvėpavimo sutrikimams – priklausomai nuo sužalojimo dydžio ir kvėpavimo sutrikimo laipsnio	5-15
c) sužalojimai neišgydomi, pažeista kaulinė-kremzlinė nosies struktūra, esant kvėpavimo sutrikimams ir dizosmijai – priklausomai nuo kvėpavimo sutrikimo ir dizosmijos laipsnio	10-20
d) kvapų jutimo sutrikimas (dizosmija) dėl priekinės kaukolės duobės sužalojimo	5
e) visiškas nosies netekimas, įskaitant nosikaulį	30

19. Dantų netekimas – mažiausiai ½ danties vainikėlio:	
a) nuolatinių kandžių ir ilties netekimas – kiekvienam dančiui:	1
b) kitų nuolatinių dantų netekimas – kiekvienam dančiui, pradedant skaičiuoti nuo dviejų:	1
20. Kaukolės ir veido kaulų atsiskyrimas ar apatinio žandikaulio lūžis – priklausomai nuo poslinkių, deformacijų, sukandimo asimetrijos, kramtymo sutrikimo ir viršutinio žandikaulio padėties:	
a) be smilkininio apatinio žandikaulio sąnario funkcinių sužalojimų – priklausomai nuo deformacijos laipsnio ir viršutinio žandikaulio padėties	1-5
b) su smilkininio apatinio žandikaulio sąnario funkciniais sužalojimais – priklausomai nuo kramtymo sutrikimo laipsnio ir viršutinio žandikaulio padėties	6-10
21. Viršutinio žandikaulio ar apatinio žandikaulio netekimas su fiziniais defektais ir dantų netekimu - priklausomai nuo netekimo dydžio, fizinių defektų ir komplikacijų:	
a) dalinis	10-35
b) visiškas	40-50
22. Gomurio netekimas:	
a) esant nežymiems kalbos sutrikimams ir rijimo sutrikimams (disfagijai) – priklausomai nuo sutrikimų laipsnio	5-15
b) esant žymiesiems kalbos sutrikimams ir rijimo sutrikimams (disfagijai) – priklausomai nuo sutrikimų laipsnio	16-40
23. Liežuvio sužalojimai - priklausomai nuo randų, deformacijų, netekimo dydžio, kalbos sutrikimų, rijimo sutrikimo (disfagijos):	
a) nežymūs pokyčiai, dalinis netekimas	1-5
b) vidutiniai pokyčiai bei netekimas	6-14
c) žymūs pokyčiai bei netekimas	15-50
d) visiškas liežuvio netekimas su visišku kalbos netekimu	100

C. REGOS ORGANŲ SUŽALOJIMAI

24. Vieno iš regos organo ar regos funkcijos netekimas	
a) regos netekimas viena akimi kartu su enukleacija, akies obuolio netekimas	40
b) sumažėjęs regos aštrumas ar netekus regos viena ar abiem akimis, nuolatinė negalia nustatoma remiantis toliau pateikta lentele (atimant negalios dydį prieš sužalojimą):	

Regos įvertinimo lentelė (lentelė Nr. 1)

		Dešinės akies regos aštrumas										
		1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	0
Kairės akies regos aštrumas	1,0	0	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35
	0,9	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40
	0,8	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45
	0,7	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50
	0,6	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55
	0,5	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
	0,4	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
	0,3	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70
	0,2	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80
	0,1	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90
	0	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	100

PASTABA:

Regos aštrumas visada nustatomas po optinės korekcijos, įskaitant lęšiuko ar ragenos drumstumo (opacifikacijos) atvejus, esant gretutiniams tinklainės ar regos nervo sužalojimams.

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
25. Akomodacijos paralyžius – naudojant optinius akinius:	
a) vienos akies	15
b) abiejų akių	30
26. Akies obuolio sužalojimas esant bukai traumai	
a) vienos akies gyslainės įplyšimas	Pagal lentelę Nr.1
b) vienos akies gyslainės ir tinklainės uždegimas (choroiditas ir retinitas), sukeliantis centrinius ar periferinius regos sutrikimus	Pagal lentelę Nr.1
c) vienos akies geltonosios dėmės trauminis sužalojimas	Pagal lentelę Nr.1
d) regos nervo atrofija	Pagal lentelę Nr.1
27. Penetruojantis akies obuolio sužalojimas:	
a) ragenos ir odenos randai (ragenos stafiloma)	Pagal lentelę Nr.1
b) trauminė katarakta (lęšiuko sužalojimas)	Pagal lentelę Nr.1
c) svetimkūnis akies obuolio viduje, sumažėjant regos aštrumui	Pagal lentelę Nr.1
28. Cheminis ir terminis akies obuolio sužalojimas (nudegimai ir kita)	Pagal lentelę Nr.1
29. Regos lauko koncentrinis susiaurėjimas įvertinamas pagal toliau pateiktą lentelę (visas negalios procentinis dydis):	

Regos lauko koncentrinio susiaurėjimo lentelė (lentelė Nr. 2)

Susiaurėjimas iki	Kai kita akis sveika (%)	Abiejose akyse (%)	Kai kita akis akla (%)
60°	0	0	35
50°	5	15	45
40°	10	25	55
30°	15	50	70
20°	20	80	85
10°	25	90	95
mažiau 10°	35	95	100

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
30. Pusinė anopija	
a) bitemporalinė	60
b) binazalinė	30
c) bendravardė	25
31. Lęšiuko netekimas (afakija) po chirurginės trauminės kataraktos operacijos:	
a) vienoje akyje	15
b) abiejose akyse	30
32. Trauminės kataraktos pašalinimas implantuojant dirbtinį intraokulinį lęšiuką – įvertinama remiantis regos aštrumo lentele (24 punktas), tačiau su šiais apribojimais:	
a) vienoje akyje	15-35
b) abiejose akyse	30-100
33. Ašarų latako pralaidumo (ašarojimo) sutrikimai, išnaudojus visas gydymo galimybes - priklausomai nuo intensyvumo laipsnio:	
a) vienoje akyje	5-10
b) abiejose akyse	10-15
34. Vienos akies tinklainės atšoka po akies ar galvos traumos – įvertinama remiantis regos įvertinimo ir regos lauko koncentrinio susiaurėjimo lentelėmis, atimant negalios dydį prieš sužalojimą. Tinklainės atšoka, nesant patvirtintų akių ar galvos sužalojimų, taip pat atsiradusio sportuojant, keliant, nuožulniai judant, šokant ir kt., nepriskiriamas trauminių sužalojimų kategorijai.	Pagal lenteles Nr. 1 ir 2

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
35. Potrauminė antrinė glaukoma, esant patvirtintam akies ar galvos sužalojimui, įvertinama, remiantis regos įvertinimo ir regos lauko koncentrinio susiaurėjimo lentelėmis, laikant, kad bendra žala sveikatai, pakenkus vieną akį, negali būti didesnė kaip 35%, o pakenkus abi – ne didesnė kaip 100%.	Pagal lenteles Nr. 1 ir 2
36. Trauminė katarakta - įvertinama, remiantis regos įvertinimo lentele, pasibaigus gydymui, įskaitant operaciją.	Pagal lentelę Nr. 1
37. Trauminės kilmės chroninis akies junginės uždegimas (konjunktyvitas) – priklausomai nuo intensyvumo	1-10

D. KLAUSOS SUTRIKIMAI

38. Įvertinant nuolatinę žalą pagal klausos jautrumą remiamasi toliau pateikta lentele:

Klausos įvertinimo lentelė (lentelė Nr. 3)

Kairė ausis / dešinė ausis	0 - 25 dB	26 - 40 dB	41 – 70 dB	Virš 70 dB
0 - 25 dB	0	10	25	30
26 - 40 dB	10	25	40	45
41 - 70 dB	25	40	55	60
Virš 70 dB	30	45	60	70

PASTABA: vidutiniai dešinės ir kairės ausies klausos jautrumo dydžiai atskirai apskaičiuojami 500, 1 000 ir 2 000 Hz dažniams.

PASTABA: Klausos jautrumas nustatomas audiometrinio tyrimu, užbaigus gydymą.

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
39. Ausies kaušelio sužalojimai:	
a) dalinis ausies kaušelio netekimas	1-5
b) ausies kaušelio deformacija (dėl randų, nudegimų ir nušalimo) – priklausomai nuo deformacijos laipsnio	5-10
c) vieno ausies kaušelio netekimas	15
d) abiejų ausies kaušelių netekimas	25
40. Išorinės klausos landos susitraukimas ar sąauga: vienas ar dvipusis su hipakuzija (prikurtimu)	Pagal lentelę Nr.3
41. Lėtinis pūlinis vidurinės ausies uždegimas (otitas) – įvertinama, remiantis klausos jautrumo lentele (38 punktas); žalos laipsnio dydžio priklausomybė:	
a) vienpusis	5
b) dvipusis	10
42. Lėtinis pūlinis vidurinės ausies uždegimas (otitas), kompliktuotas (cholesteatoma, kaulo irimu ar ausies polipu - įvertinama, remiantis klausos įvertinimo lentele; žalos laipsnio dydis priklauso nuo komplikacijos laipsnio:	
a) vienpusis	5-15
b) dvipusis	10-20
43. Vidurinės ausies sužalojimas dėl smilkinkaulio lūžio, sutrinkant klausai	Pagal lentelę Nr. 3
44. Vidinės ausies sužalojimai:	
a) pakenkiant klausos organus	Pagal lentelę Nr. 3
b) nežymiai pakenkiant pusiausvyros organus, atsiradus periodiškams pusiausvyros sutrikimams, dėl kurių nežymiai ar vidutiniškai pasunkinamas gebėjimas vaikščioti	10-20
c) žymiai pakenkiant pusiausvyros organus, atsiradus nuolatiniams pusiausvyros sutrikimams, dėl kurių žymiai pasunkinamas gebėjimas vaikščioti	21-50

Negalios procentinio
įvertinimo dydis

d) pakenkiant klausos ir pusiausvyros organus - įvertinama, remiantis klausos jautrumo lentele (38 punktas); žalos laipsnio dydis nustatomas pagal 44 b) arba 44 c) punktus	
45. Veidinio nervo sužalojimas kartu su smilkininkaulio uolinės dalies lūžiu:	
a) vienpusis - priklausomai nuo sužalojimo laipsnio	10-25
b) dvipusis	20-50

E. KAKLO, GERKLŲ, TRACHĖJOS IR STEPLĖS SUŽALOJIMAI

46. Ryklės sužalojimai su funkciniais sutrikimais	5-10
47. Gerklų sužalojimas ar susiaurėjimas, kurių gydymui neprireikia endotrachėjinio vamzdelio – priklausomai nuo susiaurėjimo laipsnio	5-30
48. Gerklų sužalojimas, dėl kurio prireikia nuolat naudoti endotrachėjinį vamzdelį:	
a) esant balso sutrikimui (disfonijai) - priklausomai nuo jos laipsnio	35-60
b) visiškai netekus balso (esant visiškai afonijai)	100
49. Trachėjos sužalojimai, susiaurėjus jos spindžiui - priklausomai nuo susiaurėjimo laipsnio:	
a) esant kvėpavimo nepakankamumui	1-10
b) nesant kvėpavimo nepakankamumo	11-40
50. Stemplės sužalojimai, kurie sukelia:	
a) dalinius maitinimosi sutrikimus - priklausomai nuo mitybos būklės sutrikimo laipsnio	10-20
b) žymius maisto pralaidumo sutrikimus: maitinamasi tik skystu maistu, būtinos atstatomosios procedūros - priklausomai nuo mitybos būklės	30-50
c) komplikacijos po stemplės sužalojimų ir atstatomųjų procedūrų, anastomozijų susitraukimai, nuolatinės fistulės ir panašiai –pagal punktą 50b., priklausomai nuo komplikacijų laipsnio	10-30
51. Minkštųjų audinių sužalojimai: platūs odos randai, raumenų sužalojimai - priklausomai nuo randų ir kaklo judrumo, galvos padėties:	
a) mažo laipsnio	1-5
b) didelio laipsnio	10-25

PASTABA: Minkštųjų audinių sužalojimo atveju, esant stuburo kaklinės dalies traumai, žala įvertinama remiantis 77 punktu.

F. KRŪTINĖS LAŠTOS SUŽALOJIMAI IR JŲ PADARINIAI

52. Randai krūtinės lašto dangoje, dėl kurių suvaržomas krūtinės lašto paslankumas - priklausomai nuo krūtinės lašto paslankumo suvaržymo laipsnio:	
a) mažo laipsnio	1-5
b) didelio laipsnio	10-20
53. Pieno liaukos netekimas - priklausomai nuo netekimo dydžio ir randų:	
a) dalinis	5-10
b) visiškas	15
c) kartu netekus dalies krūtinės raumenų	16-20
54. Kaulų lūžiai, mažiausiai 2 šonkaulių:	
a) esant žymioms krūtinės lašto deformacijoms, nesumažėjus plaučių gyvybinei talpai	1-5
b) esant krūtinės lašto deformacijoms, sumažėjus plaučių gyvybinei talpai - priklausomai nuo plaučių gyvybinės talpos sumažėjimo laipsnio	6-25
55. Krūtinkaulio lūžis su poslinkiu	3-10

Negalios procentinio
įvertinimo dydis

56. Plaučių ir pleuros sužalojimas (pleuros sąaugos, plaučių audinio sužalojimas, plaučių audinio netekimas):	
a) nežymiai pasunkėjus kvėpavimui ir esant kitiems pokyčiams	1-5
b) esant kvėpavimo nepakankamumui - priklausomai nuo kvėpavimo nepakankamumo ir gyvybinės plaučių talpos sumažėjimo laipsnio	10-40

PASTABA: Vertinant žalą pagal 54, 55, 56 punktus, plaučių audinio sužalojimus ir kvėpavimo nepakankamumą būtina patvirtinti spirometriniais ir rentgenologiniais tyrimais.

57. Širdies ir perikardo sužalojimas:	
a) esant nežymiems pokyčiams bei pakankamai kraujotakai	5-10
b) esant sąlygiškai pakankamai kraujotakai	11-30
c) atsiradus kraujotakos nepakankamumo simptomų - priklausomai nuo nepakankamumo laipsnio	31-90

PASTABA: Širdies sužalojimo laipsnis turėtų būti įvertinamas remiantis rentgenologinio, echokardiografinio ir elektrokardiografinio tyrimų duomenimis.

58. Trauminiai diafragmos sužalojimai - priklausomai nuo funkcinių virškinimo trakto, kvėpavimo ir kraujotakos sistemų sutrikimų laipsnio; žala įvertinama pagal atitinkamus punktus lentelės F ir G dalyse.

G. PILVO ORGANŲ SUŽALOJIMAI IR JŲ PADARINIAI

59. Pilvo ertmės dangos sužalojimai (trauminės išvaržos, fistulės ir panašiai) - priklausomai nuo pilvo sužalojimų vietos ir dydžio, išnaudojus visas gydymo galimybes.	1-20
---	------

PASTABOS: Trauminėmis išvaržomis laikomos tik tokios išvaržos, kurios atsiranda dėl pilvo ertmės dangos potrauminių sužalojimų, tai yra, įplyšus pilvo ertmės dangos raumenims. Kirkšninės, bambinės išvaržos ir panašūs sutrikimai, atsiradę po fizinių treniruočių, daiktų kėlimo, nepriskiriami trauminėms sužalojimams.

60. Skrandžio, žarnyno ir taukinės sužalojimai:	
a) esant nedideliams negalavimams, pakankamai mitybos būklei, nesant funkcinių virškinimo trakto sutrikimų	3-10
b) esant virškinimo sutrikimams (dispepsijai) ir nepakankamai mitybos būklei – priklausomai nuo sutrikimų laipsnio ir mitybos būklės	11-40

61. Nuolatinės žarinės fistulės, išmatinės fistulės ir aklosios žarnos atvėrimas (cekostomija) – priklausomai nuo supančių fistulę audinių užterštumo laipsnio ir uždegiminių pokyčių	
a) plonojo žarnyno	30-80
b) storjo žarnyno	20-50

62. Išeinamosios angos sutraukiamojo raumens (sfinkterio) sužalojimai, dėl kurių atsiranda nuolatinis, visiškas išmatų ir žarnyno dujų nelaikymas	60
---	----

63. Blužnies netekimas:	
a) be žymių kraujo sudėties pokyčių	15
b) atsiradus kraujo sudėties pokyčiams	20-30

64. Kepenų ir tulžies lataky, tulžies pūslės ar kasos sužalojimas – priklausomai nuo komplikacijų ir funkcinių sutrikimų:	
a) mažo laipsnio	5-10
b) didelio laipsnio	15-60

**H. ŠLAPIMO IŠSKYRIMO IR
LYTINĖS SISTEMOS SUŽALOJIMAI**

65. Vieno ar abiejų inkstų sužalojimas, sukiantis jų funkcinius sutrikimus – priklausomai nuo funkcinių sutrikimų laipsnio	10-25
66. Vieno inksto netekimas, kai antrasis išlieka sveikas ir tinkamai funkcionuoja	25
67. Vieno inksto netekimas, kai antrasis funkciškai sutrikęs – priklausomai nuo išlikusio inksto funkcinio sutrikimo laipsnio	30-75
68. Šlapimtakių sužalojimas, dėl kurio susitraukia šlapimtakių spindis ir, nepaisant operacinio gydymo, atsiranda hidronefrozė	5-15
69. Šlapimo pūslės sužalojimas - priklausomai nuo jos talpos sumažėjimo, šlapinimosi sutrikimo (dizurijos), lėtinių uždegiminių būklių laipsnio	10-30
70. Nuolatinės šlapimo tako ir šlapimo pūslės fistulės - priklausomai nuo nuolatinio išorinio užsiteršimo šlapimu laipsnio	20-50
71. Potrauminis šlapimtakių susiaurėjimas (uretrostenozė):	
a) sukiantis šlapinimosi sutrikimus (dizurijas)	10-15
b) esant šlapimo nelaikymui ar susilaikymui	20-40
c) esant šlapimo nelaikymui, susilaikymui bei komplikacijoms	41-60
72. Varpos netekimas:	
a) dalinis	10-30
b) visiškas	40
73. Vienos sėklidės ar kiaušidės netekimas:	
a) jaunesniame kaip 45 metų amžiuje	20
b) vyresniame kaip 45 metų amžiuje	10
74. Abiejų sėklidžių ar kiaušidžių netekimas:	
a) jaunesniame kaip 45 metų amžiuje	40
b) vyresniame kaip 45 metų amžiuje	20
75. Gimdos netekimas:	
a) jaunesniame kaip 45 metų amžiuje	40
b) vyresniame kaip 45 metų amžiuje	20

I. ŪMŪS APSINUODIJIMAI IR JŲ PADARINIAI

(patvirtinami ne anksčiau kaip po 6 mėnesių)

76. Jei patvirtinama, kad buvo apsinuodyta dėl nelaimingo atsitikimo – kvėpavimo, kraujodaros, kraujotakos sistemų, kvėpavimo tako, nervų sistemos pakenkimai įvertinami remiantis atitinkamų punktų lentelėmis.

**J. STUBURO, NUGAROS SMEGENŲ
SUŽALOJIMAI IR JŲ PADARINIAI**

77. Stuburo kaklinės dalies sužalojimas:	
a) judrumui sumažėjant iki 25%	1-6
b) judrumui sumažėjant 26% - 50%	7-14
c) judrumui sumažėjant 51% - 75%	15-20
d) judrumui sumažėjant daugiau kaip 75%	21-29
e) rigidiškumas padėtyje, artimoje fiziologinei	30
f) rigidiškumas galvai esant nepalankioje padėtyje	45
g) stuburo slankstelių aukščio sumažėjimas mažiausiai 10 procentų; negalios laipsnis padidinamas priklausomai nuo deformacijos laipsnio	2-10

h) nestabilumas (patvirtintas funkcinėmis rentgenologinėmis nuotraukomis: gretimų stuburo slankstelių poslinkis ne mažesnis kaip 3,5 mm ar posūkis didesniu kaip 11° kampu) remiantis 77 a-g punktu; negalios laipsnis padidinamas: 8

PASTABA: Esant šaknialiniams simptomams, žala papildomai įvertinama pagal 83 punktą.**PASTABA: Bendra potrauminė stuburo kaklinės dalies negalia negali viršyti 45%.**

78. Stuburo krūtininės dalies sužalojimai (Th1-Th10):

a) judrumui sumažėjant iki 50%	1-9
b) judrumui sumažėjant daugiau kaip 50%	10-19
c) rigidiškumas fiziologinėje padėtyje	20
d) rigidiškumas nepalankioje padėtyje	25-30
e) stuburo slankstelių aukščio sumažėjimas mažiausiai 10 procentų pagal 77 a-d punktą; negalios laipsnis padidinamas priklausomai nuo deformacijos laipsnio	1-5
f) nestabilumas (patvirtintas funkcinėmis rentgenologinėmis nuotraukomis: gretimų stuburo slankstelių poslinkis ne mažesnis kaip 5 mm ar posūkis didesniu kaip 11° kampu) pagal 78 a-e punktą; negalios laipsnis padidinamas	7

PASTABA: Esant šaknialiniams simptomams, žala papildomai įvertinama pagal 83 punktą.**PASTABA: Bendra potrauminė stuburo krūtininės dalies negalia negali viršyti 30%.**

79. Stuburo krūtininės-juosmeninės dalies sužalojimai (Th11-L5):

a) judrumui sumažėjant iki 25%	1-6
b) judrumui sumažėjant 26% - 50%	7-14
c) judrumui sumažėjant daugiau kaip 50%	15-29
d) rigidiškumas padėtyje, artimoje fiziologinei	30
e) rigidiškumas liemeniui esant nepalankioje padėtyje	40
f) stuburo slankstelių aukščio sumažėjimas mažiausiai 10 procentų pagal 77 a-d punktą; negalios laipsnis padidinamas priklausomai nuo deformacijos laipsnio	3-12
g) nestabilumas (patvirtintas funkcinėmis rentgenologinėmis nuotraukomis: gretimų stuburo slankstelių poslinkis ne mažesnis kaip 5 mm ar posūkis didesniu kaip 15° kampu) pagal 79 a-f punktą; negalios laipsnis padidinamas: 9	

PASTABA: Esant šaknialiniams simptomams, žala papildomai įvertinama pagal 83 punktą.**PASTABA: Bendra potrauminė stuburo juosmeninės dalies negalia negali viršyti 30%.**

80. Pavieniai slankstelių skersinių ar keterinių ataugų lūžiai - priklausomai nuo stuburo judrumo suvaržymo, sužalojimai įvertinami pagal 77 – 79 punktus.

81. Stuburo sužalojimai, komplikuoti stuburo slankstelių uždegimu (spondilitu), svertimkūnio buvimu ir panašiai - sužalojimai įvertinami pagal 77 – 79 punktus, žalą padidinant: 5

82. Stuburo sužalojimas:

a) su skersinio nugaros smegenų sužalojimo simptomais, išstikus visiškam paralyžiui ar didelio laipsnio dviejų ar keturių galūnių abipusiam daliniam paralyžiui (paraparezėi)	100
b) abipusis dalinis paralyžius (paraparezė) be viršutinės nugaros smegenų dalies (valdančios viršutinės galūnes) sužalojimo, kai neįmanoma naudotis dviem ramentais	60-80
c) abipusis dalinis paralyžius (paraparezė), kai įmanoma naudotis vienu ramentu	30-40

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
d) visiškas abiejų viršutinių galūnių paralyžius su raumenų atrofija, jutimo sutrikimais (dizestezijomis) ir trofiniais pokyčiais, nesant apatinių galūnių paralyžiaus (po intramedulinės hemoragijos)	100
e) žymaus laipsnio abiejų viršutinių galūnių abipusis dalinis paralyžius (paraparezė), ryškiai sutrikdantis galūnių funkciją (po intramedulinės hemoragijos)	60-80
f) nežymaus laipsnio abiejų viršutinių galūnių abipusis dalinis paralyžius (paraparezė)	20-40
g) sutraukiamųjų raumenų (sfinkterių) ir lyties organų sutrikimai be dalinio paralyžiaus (paraparezių) (nugaros smegenų kūgio sindromas)	20-40
83. Trauminiai radikuliniai sindromai:	
a) nedidelių pokyčių – padidėjęs raumenų tonusas, judrumo suvaržymas, nediagnozuojami radikuliniai simptomai ir kita.	2-3
b) vienpusės radikulopatijos (pagrindinių refleksų slopinimas, galūnės raumenų atrofija, mažiausiai 2 cm, jutimo sutrikimai [dizestezijos]):	
I. Kaklinės dalies	4-9
II. Krūtininės dalies	3-6
III. Juosmeninės dalies	4-9
c) įvairių segmentų ar dvipusės radikulopatijos (pagrindinių refleksų slopinimas, galūnės ar galūnių raumenų atrofija, mažiausiai 2 cm, ir ryškus galūnės ar galūnių funkcijos sutrikimas):	
I. Kaklinės dalies	10-15
II. Krūtininės dalies	7-10
III. Juosmeninės dalies	10-15
d) stuburgalinės	5

K. DUBENS SUŽALOJIMAI

84. Fiksuotas kryžmeninio klubo sąnario atsiskyrimas - priklausomai nuo poslinkio laipsnio ir gebėjimo vaikščioti:	
a) nedidelio laipsnio	1-9
b) didelio laipsnio	10-30
85. Fiksuotas gaktinės sąvaržos išsiskyrimas	
	1-10
86. Pavienis ar dauginiai dubens kaulų lūžiai, išyrant dubens lankui – priklausomai nuo kaulų poslinkio ir vaikščiojimo sutrikimų:	
a) priekiniame segmente (gaktikaulyje, sėdynkaulyje)	1-9
b) priekiniame ir užpakaliniame segmentuose (<i>Malgaigne</i> lūžis)	10-30
87. Lūžis klubo sąnario gūžduobėje – įvertinama pagal 127 punktą	
88. Pavienis dubens kaulų lūžis (klubakaulio sparno, klubo dyglių, sėdimosios gumburo) - priklausomai nuo deformacijos ir funkcinio sutrikimo	
	1-8

PASTABA: Gretutiniai dubens organų sužalojimai ir neurologiniai simptomai papildomai įvertinami remiantis atitinkamų dubens organų ir neurologinių sužalojimų punktais.

L. VIRŠUTINĖS GALŪNĖS SUŽALOJIMAI

MENTĖ	Dešinė / kairė
89. Mentės lūžis:	
a) sugijęs mentės lūžis su nežymiu poslinkiu ir nežymiu galūnės funkcijos apribojimu	1-5 / 1-3
b) sugijęs mentės lūžis su žymiu poslinkiu ir galūnės funkcijos apribojimu:	
I. Esant nežyminiams pokyčiams kartu su žastinio mentės sąnario judrumo suvaržymu iki 30%	6-12 / 4-9

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
II. Esant vidutiniams pokyčiams kartu su žastinio mentės sąnario judrumo suvaržymu tarp 31%-50%	13-20 / 10-15
III. Esant žyminiams pokyčiams kartu su žastinio mentės sąnario judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	21-40 / 16-30

RAKTIKAULIS

90. Neteisingas raktikaulio lūžio sugijimas - priklausomai nuo deformacijos laipsnio ir judrumo suvaržymo:	
a) nežymaus laipsnio deformacija su žastinio mentės sąnario judrumo suvaržymu iki 20%	1-8 / 1-6
b) deformacija su ryškiau žastinio mentės sąnario judrumo suvaržymu virš 20%	9-20 / 7-15
91. Raktikaulio pseudoartrozė – priklausomai nuo deformacijų, poslinkių ir galūnės funkcijos sutikimo:	
a) antriniai pokyčiai su žastinio mentės sąnario judrumo suvaržymu iki 20%	10-14 / 8-12
b) antriniai pokyčiai su žastinio mentės sąnario judrumo suvaržymu virš 20%	15-25 / 13-20
92. Raktikaulio peties ar krūtinkaulinio raktikaulio sąnario išnirimas – priklausomai nuo judrumo suvaržymo ir deformacijos laipsnio:	
a) be ar esant nežyminiai deformacijai ir judrumo suvaržymui iki 10% (I°)	1-5 / 1-4
b) esant ryškiai deformacijai ir judrumo suvaržymui iki 20% (II°, II° / III°)	6-10 / 5-8
c) esant ryškiai deformacijai ir judrumo suvaržymui daugiau kaip 20% (II° / III°, III°)	11-25 / 9-20
93. Raktikaulio sužalojimai, komplikuoti lėtiniu kaulo uždegimu (ostitu), įvertinami pagal 90-92 punktus, negalios dydį padidinant:	
	5
94. Žastinio mentės sąnario sužalojimai - priklausomai nuo funkcijų suvaržymo, raumenų atrofijos, poslinkių, sulaužytos žastikaulio galvutės deformacijų ir panašiai:	
a) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 30%	1-12 / 1-9
b) vidutiniai pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 31 iki 50%	13-20 / 10-15
c) žymūs pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	21-40 / 16-30
95. Žastinio mentės sąnario įsisenėjęs išnirimas, kurio neįmanoma sumažinti - priklausomai nuo judesių amplitudės ir galūnės padėties	
	20-40 / 15-30
96. Dažnas ar atsinaujinantis žastinio mentės sąnario išnirimas, patvirtintas medicininiais ar radiologiniais dokumentais	
	25 / 20
97. Žastinio mentės sąnario ankilozė (visiškas nejudrumas ties žastiniu mentės sąnariu):	
a) funkciškai palankioje padėtyje	30 / 20
b) funkciškai nepalankioje padėtyje	40 / 30
98. Žastinio mentės sąnario sužalojimas, komplikotas lėtiniu kaulo uždegimu (osteitu), fistulėmis ir panašiai - įvertinami pagal 94-97 punktus, negalios dydį padidinant:	
	5
99. Galūnės netekimas ties žastiniu mentės sąnariu	
	60 / 50
100. Galūnės netekimas kartu su mente	
	70 / 60

ŽASTAS

101. Žastikaulio diafizės lūžis - priklausomai nuo poslinkių, judesių suvaržymų ties žastiniu mentės ir alkūnės sąnariu:	
a) galūnės funkcijos sutrikimas su judesių suvaržymu ties žastiniu mentės ir alkūnės sąnariu iki 20%	1-10 / 1-8
b) galūnės funkcijos sutrikimas su judesių suvaržymu ties žastiniu mentės ir alkūnės sąnariu daugiau kaip 20%	11-25 / 9-20

c) lūžiai, komplikuoti lėtiniu kaulo uždegimu (osteitu), kaulinių jungčių (sinostozės) nepakankamumu, pseudoartrozė ir panašiai, įvertinami pagal 101 a) ar b) punktus, padidinant negalios laipsnį priklausomai nuo funkcinių sutrikimų:	5-15
---	------

102. Raumenų, sausgyslių ir jų prisitvirtinimo sužalojimai - priklausomai nuo antrinių pokyčių ir funkcijos sutrikimo:

a) nedideli pokyčiai	1-5 / 1-4
b) vidutiniai pokyčiai	6-11 / 5-8
c) žymūs pokyčiai	12-20 / 9-5

103. Galūnės netekimas aukščiau plaštakos:

a) išsaugojus mažiau kaip 1 / 3 žastikaulio	60 / 50
b) išlikus ilgesnėms bigėms	50-59 / 45-49

ALKŪNĖS SĄNARYS

104. Alkūnės sąnario lūžiai, išnirimai, patempimai ir kiti sužalojimai – priklausomai nuo sąnario judrumo suvaržymo ir kitų antrinių pokyčių:

a) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 20%	1-5 / 1-4
b) vidutiniai pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 21 iki 50%	5-15 / 5-10
c) dideli pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	15-30 / 10-25

105. Alkūnės ankirozė:

a) sulenkimas stačiu kampu, išliekant dilbio sukamiesiems judesiams	25 / 20
b) sulenkimas stačiu kampu, priklausomai nuo dilbio sukamųjų judesių suvaržymo	26-30 / 21- 25
c) kitose nepalankiose padėtyse	31-40 / 26- 35

106. Alkūnės sąnario sužalojimas, komplikotas lėtinėmis uždegiminėmis būsenomis, fistulėmis ir panašiai, įvertinamas pagal 104-105 punktus, padidinant negalios laipsnį:

PASTABA: Visas alkūnės sąnario ištiesimo kampas - 180°, visas alkūnės sąnario sulenkimo kampas - 45°.

DILBIS

107. Vieno ar abiejų dilbio kaulų distalinių epifizinių lūžis, sukeliantis riešo judesių suvaržymą ir deformacijas - priklausomai nuo funkcinių sutrikimų laipsnio:

a) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 30%	1-6 / 1-5
b) vidutiniai pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 31 iki 60%	7-15 / 6-10
c) dideli pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 60%	16-25 / 11-20
d) riešo rigidiškumas palankioje padėtyje (išiestoje ir nugręžtoje)	20 / 15
e) riešo rigidiškumas nepalankioje padėtyje	30 / 25

108. Vieno ar abiejų dilbio kaulų diafizinių lūžiai - priklausomai nuo deformacijų ir funkcinių sutrikimų:

a) nedideli pokyčiai	1-6 / 1-5
b) vidutiniai pokyčiai	7-15 / 6-10
c) dideli pokyčiai	16-30 / 11-25

109. Pavienis dilbio minkštųjų audinių, odos, raumenų, sausgyslių, gyslų sužalojimas - priklausomai nuo dydžio, sužalojimo ir funkcinio sutrikimo, antrinių pokyčių (trofinių, kraujotakos, randų ir kitų):

a) nedideli pokyčiai	1-5 / 1-4
b) žymūs pokyčiai	6-20 / 5-15

110. Alkūnkaulio ir stipinkaulio pseudoartrozė – priklausomai nuo deformacijų, kaulinio audinio netekimo, funkcinio sutrikimo, antrinių pokyčių:

a) vidutinio laipsnio	10-20 / 10-15
b) didelio laipsnio	21-35 / 16-30

111. Sinostozės nebuvimas, abiejų dilbio kaulų pseudoartrozė – priklausomai nuo deformacijų, kaulinio audinio netekimo, funkcinio sutrikimo ir kitų antrinių pokyčių:

a) vidutinio laipsnio	10-25 / 10-20
b) didelio laipsnio	26-40 / 21-30

112. Dilbio sužalojimai, komplikuoti lėtiniu kaulo uždegimu (osteitu), fistulėmis, svetimkūnių buvimu, kaulinio audinio netekimu - įvertinami pagal punktus 107 - 111, padidinant negalios laipsnį:

113. Galūnės netekimas dilbio srityje	60 / 50
---------------------------------------	---------

RIEŠAS

114. Riešo sužalojimai: sausgyslių patempimas, išnirimas, lūžis - priklausomai nuo randų, deformacijų ir funkcijos sutrikimo:

a) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 30%	1-6 / 1-5
b) vidutiniai pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 31 iki 60%	7-15 / 6-12
c) dideli pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 60%	16-25 / 13-20
d) riešo rigidiškumas palankioje padėtyje	20 / 15
e) riešo rigidiškumas nepalankioje padėtyje	30 / 25

115. Riešo sužalojimas, komplikotas giliais ilgalaikiais trofiniais pokyčiais, lėtiniu pūliniu riešakaulių uždegimu (osteitu), fistulėmis – įvertinamas pagal 114 punktą, padidinant negalios laipsnį:

116. Plaštakos netekimas ties riešu	60 / 50
-------------------------------------	---------

DELNAS

117. Delno sužalojimas: delnakaulių, minkštųjų audinių - priklausomai nuo deformacijų ir plaštakos funkcijų sutrikimo:

a) I delnkaulio (priklausomai nuo pirmojo piršto (nykščio) funkcijos):	
I. su pirmojo piršto (nykščio) judrumo suvaržymu iki 30%	1-6 / 1-5
II. su judrumo suvaržymu nuo 31 iki 60%	7-12 / 6-9
III. su judrumo suvaržymu daugiau kaip 60%	13-20 / 10-15
b) II delnkaulio (priklausomai nuo antrojo piršto (smiliaus) judrumo):	
I. su judrumo suvaržymu iki 30%	1-5 / 1-3
II. su judrumo suvaržymu nuo 31 iki 60%	7-12 / 6-9
III. su judrumo suvaržymu daugiau kaip 60%	13-20 / 10-15
c) III delnkaulio (priklausomai nuo trečiojo piršto judrumo ir kitų antrinių pokyčių):	
I. su judrumo suvaržymu nuo 20 iki 50%	1-2 / 1
II. su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	3-5 / 2-4
d) IV, V delnkaulio (priklausomai nuo atitinkamų pirštų judrumo ir kitų antrinių pokyčių) – negalia įvertinama atskirai kiekvienam delnkauliui:	
I. su judrumo suvaržymu nuo 20 iki 50%	1-2 / 1
II. su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	3-5 / 2-4

PIRMASIS PIRŠTAS (NYKŠTYS)

118. Netekimas pirmojo piršto (nykščio) srityje – priklausomai nuo netekimo dydžio, piršto judrumo suvaržymo, plaštakos funkcijų sutrikimo ir kitų antrinių pokyčių:

a) piršto minkštųjų audinių netekimas	1-3 / 1-2
b) galinio pirštakaulio netekimas - priklausomai nuo antrinių pokyčių	4-10 / 3-5
c) galinio arba pamatinio pirštakaulių netekimas (iki 2 / 3 pamatinio pirštakaulio ilgio) – priklausomai nuo antrinių pokyčių	11-15 / 6-10
d) mažiau kaip 2 / 3 galinio arba pamatinio pirštakaulių ilgio netekimas arba abiejų pirštakaulių netekimas, neįskaitant delnkaulių	16-19 / 11-14

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
e) abiejų pirštakaulių netekimas su delnakauliais	20-25 / 15-20
119. Kiti pirmojo piršto (nykščio) sužalojimai: lūžiai, išnirimai, minkštųjų audinių sužalojimai - priklausomai nuo pirmojo piršto (nykščio) funkcijų ir plaštakos judrumo sutrikimų:	
a) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 25%	1-5 / 1-3
b) vidutiniai pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 26 iki 50%	6-10 / 4-8
c) žymūs pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 51 iki 75%	11-15 / 9-12
d) labai dideli pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 75%	16-20 / 13-15

PASTABA: Nustatant pirmojo piršto (nykščio) funkcijos sutrikimus, visų pirma reikėtų įvertinti abdukciją (atitraukimą nuo vidurinės plokštumos), opoziciją (priešpastatymą) ir suspaudimo gebėjimą.

ANTRASIS PIRŠTAS (SMILIAUS)

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
120. Netekimas antrojo piršto (smiliaus) srityje – priklausomai nuo funkcijos sutrikimo:	
a) piršto minkštųjų audinių dalinis netekimas	1-2 / 1
b) galinio pirštakaulio netekimas	3-5 / 2-3
c) galinio pirštakaulio netekimas kartu su dalimi vidurinio pirštakaulio	6-9 / 4-7
d) vidurinio pirštakaulio netekimas	10 / 8
e) trijų pirštakaulių netekimas	15 / 10
f) antrojo piršto (smiliaus) netekimas kartu su delnakauliais	15-20 / 10-15

121. Bet kokie kiti sužalojimai antrojo piršto (smiliaus) srityje – negalia įvertinama priklausomai nuo deformacijos laipsnio, judrumo suvaržymo ir kitų antrinių pokyčių:

a) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 20%	1-3 / 1-2
b) vidutinio laipsnio pokyčiai su 21-40% judrumo suvaržymu	4-6 / 3-4
c) didelio laipsnio pokyčiai su 40-70% judrumo suvaržymu	7-11 / 5-7
d) žymūs pokyčiai su daugiau kaip 70% judrumo suvaržymu	12-15 / 8-10

TREČIASIS, KETVIRTASIS IR PENKTASIS PIRŠTAI

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
122. Trečiasis, ketvirtasis ir penktasis pirštai - priklausomai nuo netekimo vietos:	
a) trečiasis pirštas – trijų pirštakaulių netekimas	10 / 8
b) trečiasis pirštas – dviejų pirštakaulių netekimas	7 / 5
c) trečiasis pirštas – galinio pirštakaulio netekimas	3 / 2
d) IV ir V pirštų – trijų pirštakaulių netekimas	7 / 3
e) IV ir V pirštų – dviejų pirštakaulių netekimas	4 / 2
f) IV ir V pirštų – galinio pirštakaulio netekimas	2 / 1

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
123. III, IV ar V piršto netekimas kartu su delnakauliu:	
a) trečiojo piršto	10-12 / 8-10
b) IV ir V pirštų	7-9 / 3-5
c)	
I. Vienalaikė pirmojo piršto (nykščio) ir antrojo piršto (smiliaus) amputacija	35 / 25
II. Pirmojo piršto (nykščio) ir bet kurio kito piršto, išskyrus antrąjį (smilių), visiškas netekimas	25 / 20
III. Dviejų bet kurių pirštų visiškas netekimas, išskyrus pirmąjį (nykštį) ir antrąjį (smilių)	12 / 8
IV. Trijų bet kurių pirštų visiškas netekimas, išskyrus pirmąjį (nykštį) ir antrąjį (smilių)	20 / 15
V. Keturių bet kurių pirštų visiškas netekimas, įskaitant pirmąjį pirštą (nykštį)	45 / 40
VI. Keturių bet kurių pirštų visiškas netekimas, išskyrus pirmąjį (nykštį)	40 / 35

	Negalios procentinio įvertinimo dydis
124. Bet kokie kiti sužalojimai III, IV ar V pirštų srityje - priklausomai nuo judrumo suvaržymo ir kitų antrinių pokyčių:	
a) III piršto:	
I. su judrumo suvaržymu iki 50%, be antrinių pokyčių	1-2 / 1-2
II. su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%, be antrinių pokyčių	3-5 / 3-4
III. su judrumo suvaržymu iki 50%, su antriniais pokyčiais	1-5 / 1-4
IV. su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%, su antriniais pokyčiais	6-10 / 5-8
b) IV ir V piršto:	
I. su judrumo suvaržymu iki 50%, be antrinių pokyčių	1-2 / 1
II. su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%, be antrinių pokyčių	3-4 / 2
III. su judrumo suvaržymu iki 50%, su antriniais pokyčiais	1-4 / 1-2
IV. su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%, su antriniais pokyčiais	5-8 / 3-4

PASTABA: Bendras dešinės viršutinės galūnės potrauminės negalios laipsnis negali viršyti 60%, kairės viršutinės galūnės - 50%.

M. APATINĖS GALŪNĖS SUŽALOJIMAI

KLUBO SĄNARYS

125. Apatinės galūnės netekimas:	
a) dėl galūnės amputacijos ties klubo sąnariu ar amputavus daugiau kaip ½ šlaunies	60
b) amputavus iki ½ šlaunies	50
126. Klubo sąnario ankilozė – priklausomai nuo padėties ir antrinių statiniu ir judėjimo sutrikimų:	
a) funkciškai palankioje padėtyje	30-34
b) funkciškai nepalankioje padėtyje	35-40
127. Kiti klubo sąnario sužalojimų padariniai (minkštųjų audinių ir kaulų) – priklausomai nuo antrinių pokyčių, suvaržančių galūnės funkciją:	
a) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 30%	2-12
b) vidutiniai pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 31 iki 60%	13-24
c) dideli pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 60%	25-40

128. Kontraktūros ir rigidiskumas, komplikuoti lėtiniu kaulo uždegimu (osteitu), su fistulėmis ir panašiomis komplikacijomis – įvertinama pagal 127 punktą, padidinant negalios laipsnį:

129. Potrauminis klubo sąnario protezavimas - priklausomai nuo judrumo, skausminių negalavimų, ortopedijos priemonių reikalingumo bei galimybių ir vaikščiojimo sutrikimų:	
a) be funkcinių suvaržymų	15
b) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 50%	16-25
c) žymūs pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	26-40

PASTABA: Toliau išvardyti patologiniai pokyčiai dažnai priskiriami potrauminiams šlaunies (iki juosmens) sužalojimams: pūlingas kaulo uždegimas (osteitu), kaulų ir sąnario tuberkuliozė, navikai, aseptinė kaulo nekrozė, paauglių į vidų šleiva šlaunis (sumažėjęs kampas tarp šlaunikaulio kūno ir jo kaklo) ir kitos deformacijos, sukeliančios pusiausvyros sutrikimus. Negalios su šiomis patologinėmis būklėmis įvertinamos išimtinai priskiriant jas tik potrauminiam galūnės funkcijos netekimui.

ŠLAUNIS		
130. Šlaunikaulio lūžis - priklausomai nuo deformacijų, sutrumpėjimo, klubo ir kelio sąnario judrumo suvaržymo ir kitų antrinių pokyčių:		
a) sutrumpėjimas nuo 1 iki 3 cm, be antrinių pokyčių	10	
b) sutrumpėjimas nuo 3 iki 5 cm, be antrinių pokyčių	20	
c) sutrumpėjimas daugiau kaip 5 cm, be antrinių pokyčių	30	
d) nedideli pokyčiai su sutrumpėjimu iki 3 cm	10-15	
e) vidutiniai pokyčiai su sutrumpėjimu nuo 3 iki 5 cm	20-29	
f) dideli pokyčiai su sutrumpėjimu daugiau kaip 5 cm	30-40	
131. Klubo sąnario pseudoartrozė, įvairaus laipsnio šlaunikaulio netekimo, dėl kurio galūnės masė tampa nepakeliama – priklausomai nuo funkcinio sutrikimo laipsnio, sutrumpėjimo, uždegiminių pokyčių ir antrinių sutrikimų	45-60	
132. Pavieniai minkštųjų audinių sužalojimai – priklausomai nuo galūnės funkcijų sutrikimų:		
a) nežymaus laipsnio	1-6	
b) vidutinio laipsnio	7-12	
c) didelio laipsnio	13-20	
133. Šlaunies sužalojimas, kompliktuotas lėtiniu pūliniu kaulo uždegimu (osteitu), fistulėmis, ekstraskelietiniu sukaulėjimu (osifikacija) – įvertinamas pagal 130 punktą, padidinant negalios laipsnį:	5	
PASTABA: Bendras apatinės galūnės potrauminės negalios laipsnis negali viršyti 60%.		
KELIO SĄNARYS		
134. Kelio sąnarį sudarančių kaulų lūžiai - priklausomai nuo deformacijų, kontraktūrų, judesių suvaržymų, sąnario stabilumo ir kitų antrinių pokyčių. Žala papildomai įvertinama pagal 135, 136 punktus:		
a) judrumo praradimas 0-40° amplitudėje: kiekvienam 2 laipsnių amplitudės nejudrumui	1	
b) judrumo praradimas 41°-90° amplitudėje: kiekvienam 5 laipsnių amplitudės nejudrumui	1	
c) judrumo praradimas 91°-120° amplitudėje: kiekvienam 10 laipsnių amplitudės nejudrumui	1	
d) kelio sąnario rigidiškumas funkciškai palankioje padėtyje (0-15°)	20	
e) kelio sąnario rigidiškumas funkciškai nepalankioje padėtyje	25	
135. Ligamentokapsulinio kelio sąnario komplekso sužalojimai - priklausomai nuo sąnario stabilumo ir galūnės gebėjimo išlaikyti pusiausvyrą; papildoma žala dėl judrumo sutrikimo įvertinama pagal 134 punktą:		
a) I° vienplokštuminis nestabilumas, su mažais antriniais pokyčiais (raumenų atrofija, raumenų jėgos sumažėjimu ir panašiai)	1-4	
b) II° vienplokštuminis ar I° dviplokštuminis nestabilumas - priklausomai nuo antrinių pokyčių (raumenų atrofija, raumenų jėgos sumažėjimu ir panašiai)	5-9	
c) III° vienplokštuminis ar II° dviplokštuminis nestabilumas - priklausomai nuo antrinių pokyčių (raumenų atrofija, raumenų jėgos sumažėjimu ir panašiai)	10-14	
d) III° dviplokštuminis nestabilumas - priklausomai nuo antrinių pokyčių (raumenų atrofija, raumenų jėgos sumažėjimu ir panašiai)	15-20	
e) visiškas daugiaplokštuminis nestabilumas - priklausomai nuo antrinių pokyčių (raumenų atrofija, raumenų jėgos sumažėjimu ir panašiai)	21-25	
136. Kiti kelio sąnario sužalojimų padariniai (sąnario ašiniai sutrikimai, lėtiniai eksudaciniai uždegimai, lėtiniai skausminiai negalavimai, sąnario kremzlės suminkštėjimas (chondromaliacija), kelio girnelės nestabilumas, kelio girnelės lūžiai) – priklausomai nuo kelio sąnario funkcijų ir esamų sutrikimų intensyvumo laipsnio. Pagrindinis negalios įvertinimas pagal 134 punktą, padidinant negalios laipsnį:		1-7
PASTABA: Bendras kelio sąnario potrauminės negalios laipsnis negali viršyti 25%.		
137. Galūnės netekimas ties kelio sąnariu	50	
BLAUZDA		
138. Blauzdkaulio lūžis - priklausomai nuo deformacijų, sutrumpėjimo, pėdos ir kelio sąnario judrumo suvaržymo ir kitų antrinių pokyčių:		
a) sutrumpėjimas nuo 1 iki 3 cm, be antrinių pokyčių	10	
b) sutrumpėjimas nuo 3,1 iki 5 cm, be antrinių pokyčių	20	
c) sutrumpėjimas daugiau kaip 5 cm, be antrinių pokyčių	30	
d) nedideli pokyčiai su sutrumpėjimu iki 3 cm	10-15	
e) vidutiniai pokyčiai su sutrumpėjimu nuo 3,1 iki 5 cm	20-29	
f) dideli pokyčiai su sutrumpėjimu daugiau kaip 5 cm	30-40	
139. Pavienis šėivikaulio lūžis – priklausomai nuo poslinkio, deformacijų, galūnės funkcijų sutrikimo	1-3	
140. Blauzdos minkštųjų audinių, odos, raumenų, gyslų, Achilo sausgyslės, kitų sausgyslių sužalojimai – priklausomai nuo sužalojimų dydžio ir pobūdžio, taip pat funkcinio suvaržymo ir kitų antrinių pokyčių:		
a) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 30%	1-5	
b) vidutiniai pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 31 iki 50%	6-10	
c) žymūs pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	11-20	
141. Galūnės netekimas blauzdos srityje	50	
BLAUZDINIS PĖDOS SĄNARYS IR POŠOKIKAULINIS SĄNARYS		
142. Blauzdinio pėdos ir pošokikaulinio sąnarių sužalojimas: sausgyslių patempimai, išnirimai, lūžiai ir panašiai – priklausomai nuo deformacijų, judrumo suvaržymo ir nuolatinių sutrikimų:		
a) mažo laipsnio su judrumo suvaržymu iki 20%	1-4	
b) vidutinio laipsnio su judrumo suvaržymu nuo 21 iki 50%	5-10	
c) didelio laipsnio su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	11-20	
d) komplikuoti lėtinio kaulo uždegimu (osteitu), sąnario uždegimu (artritu), fistulėmis ir kitais antriniais pokyčiais – žala padidinama:	5	
143. Blauzdinio pėdos sąnario anklizė - priklausomai nuo nuolatinių sutrikimų ir funkcijų suvaržymo:		
a) + / -5° kampu, artimu stačiam	20	
b) kitose funkciškai nepalankiose padėtyse - priklausomai nuo padėties	21-30	
c) nepalankiose padėtyse su fistulėmis, kaulo uždegimu (osteitu) ir panašiai – žala padidinama:	5	
144. Šokikaulio ir kulnakaulio lūžiai - priklausomai nuo nuolatinių sutrikimų ir funkcijų suvaržymo:		
a) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 20%	1-4	
b) vidutiniai pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 21 iki 50%	5-10	
c) dideli pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	11-30	
d) žymūs pokyčiai su daliniu kaulo netekimu	31-35	

e) žymūs pokyčiai su kaulo uždegimu (osteitu), fistulėmis ir panašiai - žala padidinama:	5
145. Čiurnos kaulų sužalojimas su poslinkiais, deformacijomis ir kitais antriniais pokyčiais:	
a) nedidelio laipsnio pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 20%	1-4
b) vidutinio laipsnio pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 21 iki 50%	5-9
c) didelio laipsnio pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	10-15
146. Padikaulių lūžiai - priklausomai nuo poslinkių, pėdos deformacijų, pusiausvyros bei judėjimo sutrikimų ir kitų antrinių pokyčių:	
a) I ar V padikaulių:	
I. nedideli pokyčiai be deformacijų	1-4
II. žymūs pokyčiai, deformacijos, pėdos judrumo suvaržymas	5-10
b) II, III ar IV padikaulių:	
I. nedideli pokyčiai	1-3
II. žymūs pokyčiai su deformacijomis, pėdos judrumo suvaržymu	4-7
c) trijų ar daugiau padikaulių: lūžiai – priklausomai nuo deformacijų ir funkcinių sutrikimų	3-15
147. Padikaulių lūžiai, komplikuoti kaulo uždegimu (osteitu), fistulėmis, antriniais trofiniais pokyčiais, įvertinami pagal 146 punktą, padidinant negalios laipsnį:	5
148. Visos pėdos netekimas	45
149. Pėdos netekimas ties blauzdinio pėdos sąnariu	40
150. Pėdos netekimas ties čiurnos viduriniu segmentu	35
151. Pėdos netekimas čiurnos-pado srityje	30
KOJOS PIRŠTAI	
152. Kojos pirmojo piršto (nykščio) sužalojimas – priklausomai nuo randų, deformacijų, sužalojimų dydžio, bigės pobūdžio, pusiausvyros bei judėjimo sutrikimų ir kitų antrinių pokyčių:	
a) kojos pirmojo piršto (nykščio) minkštųjų audinių ar dalinis galinio pirštakaulio netekimas	1-4
b) kojos pirmojo piršto (nykščio) galinio pirštakaulio netekimas	5
c) viso kojos pirmojo piršto (nykščio) netekimas	10
153. Kiti kojos pirmojo piršto (nykščio) sužalojimai – priklausomai nuo pokyčių dydžio ir judrumo suvaržymo:	
a) nedideli pokyčiai su judrumo suvaržymu iki 30%	1-3
b) vidutiniai pokyčiai su judrumo suvaržymu nuo 31 iki 50%	4-5
c) dideli pokyčiai su judrumo suvaržymu daugiau kaip 50%	6-10
154. Kojos pirmojo piršto (nykščio) netekimas:	
a) kartu su padikauliu – priklausomai nuo padikaulio netekimo laipsnio:	11–15
b) kartu su mažiausiai trimis kitais kojos pirštais	20
c) kartu su visais kitais kojos pirštais	25
155. II, III, IV, V kojos pirštų sužalojimai, netekimai :	
a) dalinis netekimas	1-2
b) visiškas netekimas	3
c) visiškas dviejų kojos pirštų netekimas	5
d) visiškas keturių kojos pirštų netekimas	10
e) su dideliais pokyčiais, žymiu pirštų judrumo suvaržymu	1-2
156. V kojos piršto netekimas kartu su padikauliu	4-9
157. II, III, IV kojos pirštų netekimas kartu su padikauliu – priklausomai nuo padikaulio netekimo laipsnio, pėdos padėties ir kitų antrinių pokyčių	4-8

PASTABA: Bendras apatinės galūnės potrauminės negalios laipsnis negali viršyti 60%.

N. TAM TIKRŲ PERIFERINIŲ NERVŲ PARALYZIAI AR PAREZĖS

158. Visiškas ar dalinis sužalojimas – priklausomai nuo sužalojimo laipsnio:	Dešinė / kairė
a) diafragminio nervo, žemiau jo jungties su poraktikauliniu nervu	5-15
b) ilgojo krūtinės nervo	7-15 / 5-10
c) pažastinio nervo	7-20 / 5-15
d) raumens ir odos nervo	7-20 / 5-25
e) stipininio nervo, virš jo šakos į trigalvį žasto raumenį	10-40 / 7-35
f) stipininio nervo, žemiau jo šakos į trigalvį žasto raumenį	7-30 / 5-25
g) stipininio nervo, virš įėjimo į dilbio atgręžiamojo raumens kanalą	5-20 / 3-15
h) stipininio nervo, už išėjimo iš dilbio atgręžiamojo raumens kanalo	2-10 / 1-7
i) vidurinio nervo, rankos aukščiau riešo srityje	10-45 / 7-35
y) vidurinio nervo, riešo srityje	5-20 / 5-10
j) alkūninio nervo	5-30 / 3-25
k) petinio nervinio rezginio viršraktikaulinės (viršutinės) dalies	10-20 / 5-15
l) petinio nervinio rezginio poraktikaulinės (apatinės) dalies	20-40 / 15-35
m) likusių kaklinio-krūtininio segmento nervų	1-15
n) užtvarinio nervo	5-20
o) šlauninio nervo	5-25
p) sėdmens nervų, viršutinio ir apatinio	5-15
r) gaktinio nervo	3-20
s) sėdimosios nervo, prieš jo išsišakojimą į blauzdinį ir šėivinį nervus	20-60
t) blauzdinio nervo	10-20
u) šėivinio nervo	10-30
v) juosmeninio kryžmens nervinio rezginio	40-60
z) likusių juosmeninio kryžmens rezginio segmento nervų	1-10

2014 m. liepos 1 d.

Malgorzata Piotrowska

Direktorė
Malgorzata Piotrowska

MetLife TUnZiR S.A. filialas, priklausantis MetLife Inc.

MetLife Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie i Reasekuracji Spolka Akcyjna filialas,
Laisvės pr. 3, LT-04215 Vilnius, Lietuva.

Tel. (8 5) 249 1730, faks. (8 5) 249 1731, www.metlife.lt

Įmonės kodas 300108406. Registro tvarkytojas: Valstybinės įmonės Registrų centro Vilniaus filialas

MetLife[®]